

Kainuun liiton mielipide Kymenlaakson maakuntakaavan 2040 kaavaluonnokseen

153/10.02.00/2018

MH § 141

Kymenlaakson maakuntakaavan 2040 kaavaluonnosaineisto on MRL 62 §:n mukaisesti julkisesti nähtävillä 27.8.–7.10.2018. Osallilla on mahdollisuus esittää mielipiteensä maakuntakaavaluonnoksesta ja valmisteluaineistosta nähtävillä oloaikana (MRA 30 §). Maakuntakaava on ns. kokonismaakuntakaava, joka kattaa Kymenlaakson maakunnan, ja siinä käsitellään kaikki maakuntakaavan osa-alueet mukaan lukien liikennejärjestelmän kehittämistä koskevat tavoitteet ja aluevaraukset. Saatuaan lainvoiman kokonismaakuntakaava kumoaa aiemmat vaihemaakuntakaavat.

Kymenlaakson kokonismaakuntakaavan keskeisenä tavoitteena on luoda edellytykset hyvälle elin- ja toimintaympäristölle ja sitä kautta vahvistaa Kymenlaakson kilpailukykyä. Maakuntakaavalla kehitetään sosiaalisesti, taloudellisesti ja ympäristön kannalta vastuullista yhdyskuntarakennetta sekä tuetaan luonnonvarojen kestäväää käyttöä ja yhdyskuntarakenteen ekotehokkuutta. Avaintemoja ovat mm. Kymenlaakson yhdyskunta- ja taajamarakenne, viherrakenne ja ekosysteemipalveluiden turvaaminen sekä elinkeinoelämän tarpeet.

Lisätietoja asiasta antaa suunnittelujohtaja Hannu Heikkinen, puh. 044 710 0864 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuu.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

Kainuun liitto katsoo olevansa Kymenlaakson valmisteilla olevan kokonismaakuntakaavan osallinen, sillä maakuntakaavassa tehtävät liikennejärjestelmää koskevat kaavaratkaisut vaikuttavat myös muualle maahan, erityisesti Itä-Suomeen ja aina Kainuuseen saakka.

Saavutettavuuden parantaminen on yksi Kainuu-ohjelman 2018–2021 kehittämisen painopisteistä. Savonradan saaminen valtakunnalliseksi ratahankkeeksi on kehittämistavoitteen strateginen toimenpide. Hiljattain valmistuneessa Kainuun liikennejärjestelmäsuunnitelmassa on Savonradan kehittäminen todettu yhdeksi tärkeimmistä Kainuun saavutettavuuden ja elinkeinoelämän kilpailukyvyn kannalta tärkeistä ylimaakunnallisista liikennehankkeista.

Itä-Suomen maakuntien liitot, kaupungit, yrittäjäjärjestöt ja kauppa-

kamarit ovat toimittaneet vetoomuksen toukokuussa 2018 liikenne- ja viestintäministeriöön ja liikennevirastoon 3 tunnin junayhteyden kehittämisestä Kuopiosta ja Joensuusta Helsinkiin. Esityksessä pidetään parhaimpana vaihtoehtona linjata tulevaisuuden nopea yhteys Helsingistä Pietariin Helsinki-Vantaan lentoasemalta Porvoon ja Kouvolan kautta (ns. Itäratayhteys).

Liikennevirasto on päivittänyt Savonradan junaliikenteen nopeuttamisen ja muun kehittämisen toimenpiteitä sekä kustannusarvioita kuluvan vuoden aikana. Nykyisellä ratalinjauksella henkilöjunien liikennöintinopeuksien nostamisen mahdollisuudet Kouvolaan pohjoiseen ovat rajalliset. Tästä syystä saavutettavuuden parantaminen ja junaliikenteen nopeuttaminen edellyttävät ensiksi Savonradan palvelutason nostoa ja toiseksi Kouvolan ja Helsingin välillä rataoikaisua.

Ratalaissa (578/2018) säädetään radanpitoa koskevista yleisistä vaatimuksista (5 §). Rautatietä ei saa rakentaa vastoin oikeusvaikutteista kaavaa. Ratalain 8 §:n mukaan rautateiden suunnittelun on perustuttava rautatien kehittämisen tarpeisiin, valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin, valtakunnalliseen liikennejärjestelmäsuunnitelmaan, alueelliseen liikennejärjestelmäsuunnitteluun sekä muuhun alueiden käytön suunnitteluun. Ratalain (567/2016) 10 §:n mukaan rautatien rakentamista koskevan yleissuunnitelman ja ratasuunnitelman tulee perustua maankäyttö- ja rakennuslain mukaiseen oikeusvaikutteiseen kaavaan, jossa rautatiealueen sijainti ja suhde muuhun alueiden käyttöön on selvitetty. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet sekä maakuntakaava ja yleiskaava on otettava huomioon siten kuin maankäyttö- ja rakennuslaissa säädetään. Yleissuunnitelmaa tai ratasuunnitelmaa ei saa hyväksyä vastoin maakuntakaavaa tai oikeusvaikutteista yleiskaavaa.

Kyseessä oleva uusi merkittävä ratayhteys edellyttää valtakunnan tason linjauksia ja ratkaisuja maan rataverkon kehittämisestä sekä asian tarkastelua ja tarvittavien kaavaratkaisujen tekemistä maakuntakaavoituksessa.

Itäratayhteys Helsinki-Porvoo-Kouvola parantaisi huomattavasti Itä-Suomen liikenteellistä saavutettavuutta nopeuttamalla Savon ja Karjalan ratojen junayhteyksiä yhdessä lentoradan kanssa. Matka-aika Kuopiosta ja Joensuusta Helsinkiin lyhenisi noin kolmeen tuntiin ja Helsinki-Pietari välillä matka-aika lyhenisi lähes tunnin. Kyseessä on kansallisesti merkittävä liikennehanke, joka vaikuttaa Suomessa lähes miljoonan itäsuomalaisen yhteyksiin sekä Pietari mukaan lukien noin 6 miljoonan ihmisen junayhteyksiin. Nopeat junayhteydet edistävät itäsuomalaisten yritysten menestystä laajemmalla alueella, vähentävät liikkumisen kustannuksia, edistävät työvoiman liikkuvuutta, vähentävät liikenteen aiheuttamia hiilidioksidipäästöjä sekä parantavat liikkumisen alueellista ja sosiaalista tasa-arvoa.

Kainuun liitto antaa oheisen mielipiteen valmisteilla olevaan Kymenlaakson kokonaismaakuntakaavaan ja esittää Kymenlaakson liitolle kohteliaimmin, että Kymenlaakson maakuntakaavoituksessa varaudutaan em. vetoomuksen mukaiseen Itäratayhteyteen Helsinki-Porvoo-Kouvola sekä lisäksi osoitetaan laadittavana olevassa maakuntakaavassa Savonrata kehitettävänä pääratana.

Maakuntahallitus:

Käydyn keskustelun jälkeen maakuntahallitus hyväksyi maakuntajohtajan ehdotuksen.
